

Упражнение 7

Изчисляване на финансово-икономически показатели

Цел:

- Да се опознаят възможностите на логически функции за изчисляване на финансово-икономически показатели

Ключови думи: абсолютни числа, относителни показатели, финансово-икономически анализ.

Ресурси: За реализация на настоящото упражнение е

нужно наличие на РС с инсталиран програмен продукт Excel и надеждна и сравнително бърза връзка с Интернет.

Въведение

В съвременните условия значението на финансово-икономическия анализ нараства значително и той се превърна в един от най-важните елементи на управленския процес. Това е така, защото чрез него се разкрива миналото развитие на дадено предприятие и се очертават контурите на бъдещата му финансова политика, т.е. той се явява основа за прогнозиране на бъдещето.

Целта на финансово-икономическия анализ е да се установят закономерностите и тенденциите в развитието на стопанските явления и процеси и да се измери посоката и степента на влияние на факторите, които ги обуславят, за да се ограничат отрицателните и се засилят положителните въздействия. В резултат на финансово-икономическия анализ се получава информация, която е полезна за мениджъри, подпомагат вземането на обосновани и разумни управленски решения.

В зависимост от начина на измерване, различаваме показатели в абсолютни числа и в относителни показатели. Абсолютните показатели могат да се изразяват в стойност. Относителните показатели изразяват отношението между отделните показатели. Могат да се изразяват с проценти, коефициенти и др.

Например нарастването на краткотрайните активи през текущия период спрямо предходния може да се изрази в стойност или в %. С помощта на разработената технология се извършва автоматично изчисляване на финансово – икономическите показатели на предприятието и по този начин се минимизира времето за изчисляване на коефициентите, както и минимизиране на риска от допускане на грешки.

Задача 1

От Баланса и Отчета за приходи и разходи на “ПАПА” – ООД (файл [У7-Otchet PAPA samples.xls](#)) въведете в таблица 1.1. следните показатели и пресметнете разликата и ръста им.

Показатели:

- Краткотрайни активи;
- Краткосрочни вземания;
- Финансови средства;
- Парични средства;
- Краткосрочни задължения;
- Счетоводна печалба;
- Нетни приходи от продажби;
- Собствен капитал;
- Сума на пасивите

В таблица 1.2 пресметнете следните финансово – икономически показатели като използвате следния формулен апарат и логическите функции вградени в MS “Excel”.

- Показатели за рентабилност;
- Показатели за ликвидност;
- Показатели за финансова автономност.

Показатели за рентабилност:

- ❖ Коефициент за рентабилност на приходите от продажби

$$K_{\Phi_{\text{нп}}} = \frac{\text{Счетоводна печалба}}{\text{Нетни приходи от продажби}}$$

- ❖ Коефициент на рентабилност на собствения капитал

$$K_{\Phi_{\text{ск}}} = \frac{\text{Счетоводна печалба}}{\text{Собствен капитал}}$$

Показатели за ликвидност:

- ❖ Коефициент на обща ликвидност

$$K_{\Phi_{\text{ол}}} = \frac{\text{Краткотрайни активи}}{\text{Краткосрочни задължения}}$$

- ❖ Коефициент на бърза ликвидност

$$K_{\Phi_{\text{бл}}} = \frac{\text{Краткосрочни вземания} + \text{Финансови средства}}{\text{Краткосрочни задължения}}$$

- ❖ Коефициент на абсолютна ликвидност

$$K_{\Phi_{\text{ал}}} = \frac{\text{Парични средства}}{\text{Краткосрочни задължения}}$$

Показатели за финансова автономност:

- ❖ Коефициент на финансова автономност

$$K_{\Phi_{\text{ФА}}} = \frac{\text{Собствен капитал}}{\text{Сума на пасивите}}$$

- ❖ Коефициент на финансова задлъжнялост

$$K_{\Phi_{\text{ФЗ}}} = \frac{\text{Сума на пасивите}}{\text{Собствен капитал}}$$

Указания за изпълнение:

Показателите в таблица 1.1. (Фиг. 1 – снимка от горната част на работен лист „Финансов анализ 1“) могат да се представят в стойност или в процент. В колона Е пресметнете промяната на показателите през текущия период спрямо предходния период като използвате следната формула = ABS (D4 – C4). След това копирайте формулата от E4: E13. В колана F пресметнете показателите изразени чрез процент с помощта на следната формула = D4/C4 – 1. Копирайте формулата от F4:F13.

E4		=ABS(D4-C4)				
	A	B	C	D	E	F
1						
2		Показатели от Баланса и Отчета за приходи и разходи				
3		Показатели	Предходна година	Текуща година	Разлика	%
4		Краткотрайни активи	238	273	35	15%
5		Краткочрочни вземания	51	55	4	8%
6		Финансови средства	0	0	0	0%
7		Парични средства	2	19	17	850%
8		Краткосрочни задължения	248	263	15	6%
9		Нетна печалба	10	18	8	80%
10		Счетоводна печалба	5	10	5	100%
11		Нетни приходи от продажби	354	375	21	6%
12		Собствен капитал	16	24	8	50%
13		Сума на пасивите	264	287	23	9%

Фиг. 1 Избрани показатели от Баланса и Отчета за приходи и разходи (таблица 1.1)

Като използвате формулния апарат в таблица 1.2. въведете следните показатели и пресметнете коефициентите:

- Коефициент за рентабилност на база на приходите от продажби;
- Коефициент за рентабилност на база на собствения капитал;
- Коефициент на обща ликвидност;
- Коефициент на бърза ликвидност;
- Коефициент на абсолютна ликвидност;
- Коефициент за финансова автономност;
- Коефициент за финансова задлъжнялост.

На фиг. 2 а) са изобразени резултатите, а формулите, които трябва да създадете в съответните клетки са посочени на фиг. 2 б). Фиг. 3 представя изгледа на диалогов прозорец на логическата функция IF.

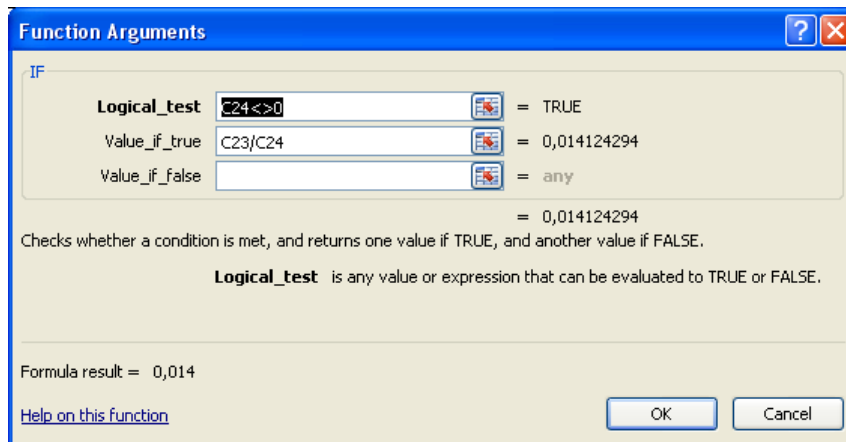
D23 fx =IF(C24<>0;C23/C24)

Примерно приложение разработено на база на MS "Excel"							
Показатели за анализ на финансовото състояние на "ПАПА" - ООД	Предходна година		Текуща година		Разлика		
	стойност	%	стойност	%	стойност	%	
1. Показатели за РЕНТАБИЛНОСТ							
1.1. Коефициент за рентабилност на приходите от продажби - (Кф_{плп})							
Счетоводна печалба	5	0,014	10	0,027	5	1.888	
Нетни приходи от продажби	354		375				
1.1. Коефициент за рентабилност на база на собствения капитал - (Кф_{ск})							
Счетоводна печалба	5	0,313	10	0,417	5	0,33	
Собствен капитал	16		24				
2. Показатели за ЛИКВИДНОСТ							
2.1. Коефициент на обща ликвидност - (Кф_{ол})							
Краткотрайни активи	238	0,96	273	1,04	35	0,082	
Краткосрочни задължения	248		263				
2.2. Коефициент на бърза ликвидност - (Кф_{бл})							
Вземания + Финансови средства	51	0,206	55	0,209	4	0,017	
Краткосрочни задължения	248		263				
2.3. Коефициент на абсолютна ликвидност - (Кф_{ал})							
Парични средства	2	0,0081	19	0,072	17	7,958	
Краткосрочни задължения	248		263				
3.1. Показател за ФИНАНСОВА АВТОНОМНОСТ - Кф_{фа}							
Собствен капитал	16	0,061	24	0,084	8	0,380	
Сума на пасиви	264		287				

Фиг. 2 а) Показатели и резултати на изчислени коефициенти (таблица 1.2)

Примерно приложение разработено на база на MS "Excel"						
Показатели за анализ на финансовото състояние на "ПАПА" - ООД	Предходна година		Текуща година		Разлика	
	стойност	%	стойност	%	стойност	%
1. Показатели за РЕНТАБИЛНОСТ						
1.1. Коэффициент за рентабилност на приходите от продажби (КФ_{пр})						
Счетоводна печалба	=C10	=IF(C24<>0;C23/C24)	=D10	=IF(E24<>0;E23/E24)	=ABS(E23-C23)	=F23/D23
Нетни приходи от продажби	=C11		=D11			
1.1. Коэффициент за рентабилност на база на собствения капитал - (КФ_с)						
Счетоводна печалба	=C10	=IF(C27<>0;C26/C27)	=D10	=IF(E27<>0;E26/E27)	=ABS(E26-C26)	=F26/D26
Собствен капитал	=C12		=D12			
2. Показатели за ЛИКВИДНОСТ						
2.1. Коэффициент на обща ликвидност - (КФ_{об})						
Краткотрайни активи	=C4	=IF(C31<>0;C30/C31)	=D4	=IF(E31<>0;E30/E31)	=ABS(E30-C30)	=F30/D30
Краткосрочни задължения	=C8		=D8			
2.2. Коэффициент на бърза ликвидност - (КФ_б)						
Вземания + Финансови средства	=C5+C6	=IF(C34<>0;C33/C34)	=D5+D6	=IF(E34<>0;E33/E34)	=ABS(E33-C33)	=F33/D33
Краткосрочни задължения	=C8		=D8			
2.3. Коэффициент на абсолютна ликвидност - (КФ_{аб})						
Парични средства	=C7	=IF(C37<>0;C36/C37)	=D7	=IF(E37<>0;E36/E37)	=ABS(E36-C36)	=F36/D36
Краткосрочни задължения	=C8		=D8			
3.1. Показател за ФИНАНСОВА АВТОНОМНОСТ - КФ_{фа}						
Собствен капитал	=C12	=IF(C40<>0;C39/C40)	=D12	=IF(E40<>0;E39/E40)	=ABS(E39-C39)	=F39/D39
Сума на пасиви	=C13		=D13			
3.2. Показател за ФИНАНСОВА ЗАДЪЛЖНОСТ - КФ_{зо}						
Сума на пасиви	=C13	=IF(C43<>0;C42/C43)	=D13	=IF(E43<>0;E42/E43)	=ABS(E42-C42)	=F42/D42
Собствен капитал	=C12		=D12			

Фиг. 2 б) Формули, функции, които трябва да се използват за изчисляване на коефициентите (таблица 1.2)

Фиг. 3 Диалогов прозорец на логическата функция IF

Коефициентите се пресмятат с помощта на логическия оператор IF. Функцията IF има следния вид:
 = IF (условие; стойност_ако_условието_е_вярно; стойност_ако_условието_е_грешно).

Прави се проверка на съдържанието на клетка C24 <>0 – ако нетните приходи от продажби са различни от нула, тогава в клетката Value_if_true се записва C23/C24.

В тази клетка е представен коефициентът за рентабилност на приходите от продажби като отношение на счетоводната печалба към нетни приходи от продажби. По аналогичен начин се пресмятат всички коефициенти.

Задача 2

Използвайте Баланса и Отчета за приходи и разходи на “ПАПА” – ООД (файл Otchet_PAPA simples) въведете в таблица 2.1. (работен лист Финансов анализ 2, горната таблица) следните показатели и пресметнете разликата и ръста им.

Показатели:

- Сума на приходите;
- Сума на разходите;
- Нетни приходи от продажби;
- Средна наличност на материалните запаси;
- Разходи за дейността;
- Материални разходи;
- Разходи за външни услуги;
- Разходи за амортизации;
- Разходи за възнаграждения;
- Разходи за осигуровки.

В таблица 2.2. (работен лист Финансов анализ 2, долната таблица) пресметнете следните финансово – икономически показатели като използвате следния формулен апарат и логическите функции вградени в MS “Excel”.

- ✓ Показатели за ефективност на разходите;
- ✓ Показатели за ефективност на приходите;
- ✓ Показатели за обръщаемост на материалните запаси;
- ✓ Показатели за себестойността на 100 лв. приходи от дейността

Показатели за ефективност на разходите:

Коефициент на ефективност на разходите;

$$Kф_{ефр} = \frac{\text{Сума на приходите}}{\text{Сума на разходите}}$$

Коефициент на ефективност на приходите;

$$Kф_{ефп} = \frac{\text{Сума на разходите}}{\text{Сума на приходите}}$$

Показатели за обръщаемост на материалните запаси:

Брой на оборотите;

$$Br_{об} = \frac{\text{Нетни приходи от продажби}}{\text{Средна наличност на материалните запаси}}$$

Времетраене на един оборот;

$$\text{Времетраене}_{об} = \frac{\text{Средна наличност на материалните запаси} \times 360}{\text{Нетни приходи от продажби}}$$

Заетост на материалните запаси.

$$Br_{об} = \frac{\text{Средна наличност на материалните запаси}}{\text{Нетни приходи от продажби}}$$

Показатели за себестойността на 100 лв. приходи от дейността:

- ❖
$$\frac{\text{Разходи за дейността} \times 100}{\text{Приходи от дейността}}$$
- ❖
$$\frac{\text{Материални разходи}}{\text{Приходи от дейността}}$$
- ❖
$$\frac{\text{Разходи за външни услуги}}{\text{Приходи от дейността}}$$
- ❖
$$\frac{\text{Разходи за амортизации}}{\text{Приходи от дейността}}$$
- ❖
$$\frac{\text{Разходи за възнаграждения}}{\text{Приходи от дейността}}$$
- ❖
$$\frac{\text{Разходи за осигуровки}}{\text{Приходи от дейността}}$$